

ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

УДК 005.935.3:006.015.5(045)=111

МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ: ІСТОРІЯ, ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ, КАТЕГОРІЇ

Бардадим О. В.

QUALITY MANAGEMENT: HISTORY, CONCEPTS, PRINCIPLES, CATEGORIES

Bardadym Oleh

Стаття присвячена всебічному огляду концепції управління якістю, її еволюції та сучасному підходу. У статті детально аналізуються ключові принципи управління якістю, такі як орієнтація на споживача, лідерство, залучення працівників, процесний підхід, системний підхід до управління, постійне вдосконалення, прийняття рішень на основі фактів та управління взаємовідносинами. Історичний огляд розвитку концепції управління якістю починається з перших спроб стандартизації та контролю якості в промисловості і продовжується сучасними міжнародними стандартами, такими як ISO 9001. У статті також обговорюється вплив різних шкіл управління якістю, включаючи внесок таких видатних діячів, як В. Едвардс Демінг, Джозеф М. Джуран і Філіп Б. Кросбі.

Ця стаття буде корисною для менеджерів, фахівців з якості, студентів і дослідників, які цікавляться питаннями управління якістю та його застосуванням у різних галузях промисловості. Вона містить цінну інформацію про історію, принципи та сучасні тенденції управління якістю, що допоможе читачам краще зрозуміти та застосувати ці концепції у своїй професійній діяльності.

Ключові слова: управління якістю, якість, менеджмент якості, менеджмент, стандарти з якості.

This article is dedicated to a comprehensive review of the concept of quality management, its evolution and modern approach. The article analyses in detail the key principles of quality management, such as customer focus, leadership, employee involvement, process approach, systematic management approach, continuous improvement, evidence-based decision-making, and relationship management. The historical overview of the evolution of the concept of quality management begins with the first attempts at standardisation and quality control in industry and continues to modern international standards such as ISO 9001. The article also discusses the influence of different schools of quality management, including the contributions of prominent figures such as W. Edwards Deming, Joseph M. Juran and Philip B. Crosby.

This article will be useful for managers, quality specialists, students, and researchers interested in quality management and its application in various industries. It provides valuable information about the history, principles, and current trends of quality management, which will help readers to better understand and apply these concepts in their professional activities.

Keywords: quality management, quality, quality management, management, quality standards

Statement of the problem. In different historical epochs, approaches to quality management have changed. Let us consider in more detail the historical stages[1;2] of the formation of the concept of 'quality management'.

1.Pre-industrial period (before the XVIII century). This economic period was characterised by manufacturing, as the quality of the products primarily depended on the skill of the craftsmen, so quality control was carried out individually.

2.Industrial (XVIII-XIX centuries). The emergence of industrial production forced entrepreneurs to look for effective approaches to improving product quality. During this period, the first quality systems and standards began to emerge in production.

3.Scientific stage (1900s-1920s). During this period, W. Taylor formed[3] a concept (the 'Taylor system'), which later became the scientific basis for quality improvement. The Taylor system[3;4] has the following provisions:

1. Use of the scientific method to find the best ways to perform employee operations (process standardisation);

2. Formation of a system of incentives for the work performed. The more work an employee performs, the more he or she will earn;

3. Rationalisation of the workspace. Organisation of the workspace reduces time costs and increases productivity;

4. Employees should be carefully selected based on their abilities. The manager's task is to provide training to ensure that employees are able to perform tasks to the required standards;

5. Division of labour into specialisation. The manager's task is to plan tasks, and the employee's task is to perform them strictly according to instructions.

Thus, the search for optimal ways of performing operations, human resources, and specialisation of processes contribute to quality improvement.

4. Mass production and quality control (1920-1940s). During this period, W. Schuchart[5] introduced the concept of control charts (known as statistical quality

management[5]) to monitor various processes, in particular to identify deviations from the norm. Control charts help to identify processes that need to be improved.

A well-known entrepreneur G. Ford [6] practically implemented the following ideas of W. Taylor at his Ford plants:

a) conveyor production, which allowed for quality control at each stage of production;

b) standardisation of processes and components, i.e. each employee had to perform only a specific task

c) a quality control system in production that allowed for early detection of defects.

5. The post-war period (1940s-1980s) involved the development of the total management concept[7], which is represented by two schools: American and Japanese.

The representatives of the American school are W. Deming[8], J. Juran[9], A. Feigenbaum[10]. W. Deming[8] popularised the ideas of W. Shugart and identified 14 principles of quality management: minimisation of mass inspections, continuous improvement of the quality of management processes, on-the-job training, improvement of communication between departments, creation of a structure in the company that would be consistent with quality improvement. During this period, W. Deming developed the quality management model known as PDCA. J. Juran[9] developed a three-part quality management module, which included the following components:

- **quality planning:** defining goals, developing plans and achieving the goals of their implementation;
- **quality control involves:** monitoring the implementation of the plan; checking compliance with the standards of the plan implementation processes;
- **quality improvement** is a continuous process that involves the application of problem-solving methods and elimination of root quality problems.

A. Feigenbaum[10] introduced the concept of ‘total quality management’: management involvement in process management, customer focus, continuous improvement and use of data for decision-making.

The adaptation of the ideas of W. Deming[8] and J. Juran[9] in Japan led to the emergence of the Japanese school of quality management. The uniqueness of this school is that:

- moving away from a system of formal inspections to a system of continuous improvement through constant change (Kaizen);
- encouragement and involvement of employees in decision-making processes and generation of new ideas, which contributes to process improvement and quality enhancement;
- customer orientation through satisfaction and long-term loyalty of the manager (just-in-time system; Toyota production system[11]);
- change of management emphasis from control, which is inherent in the American management system, to the Japanese one, which focuses on collective responsibility and involvement of employees at all levels;
- in cultural and philosophical aspects, which will be marked by respect for authority; continuous self-improvement; proactivity and continuous improvement.

6. Creation of international standards (1980s-2000s) emergence of corporate and international quality systems (ISO[12]).

7. Digital transformation in quality management (2000s and present). At the present stage, quality management is viewed as a comprehensive system that includes the integration of digital technologies [13;14;15] for effective monitoring, communication and automation of processes such as data collection.

Results of the study. Quality management as a management problem. In view of the above described different historical stages of development of quality management, it can be understood as: coordinated activities using a quality system (*ISO 9000:2015*[12]); continuous improvement that ensures increased productivity

and quality of services (*TQM*); a systematic approach that uses statistical methods to identify and eliminate deficiencies (*Six Sigma*); a system focused on finding losses and optimising them (*Lean*); as a philosophy that involves continuous improvement of processes and products with the involvement of employees (*Kaidzen*) (author's definition).

Quality management is a type of management that solves the problem of improving the quality of services or products through the implementation of international standards, customer satisfaction and organisation of processes in an institution, institution or organisation (author's definition). The categories of quality management are (see Table 1).

Table 1. Categories of quality management

№	CATEGORY	DEFINITION
1	Object of management	A set of product, service and industry characteristics
2	The purpose of management	Improving the level of quality for the consumer
3	Subject of management	Quality manager
4	Methods and means of management	Economic – creating conditions for Financial incentives – encouraging employees to improve; Statistical and information methods
5	Management processes	Planning; control; quality assurance; quality improvement.

Modern quality management should be viewed in the context of the modern TQM quality paradigm, which has the following provisions:

1. **The role of the manager** as a leader who forms goals and ways to achieve them and analyse the results;

2. **Customer focus** – measuring the degree of customer satisfaction with the service provided;

3. **Strategic planning** – formation of different directions for achieving quality (see Fig.1).

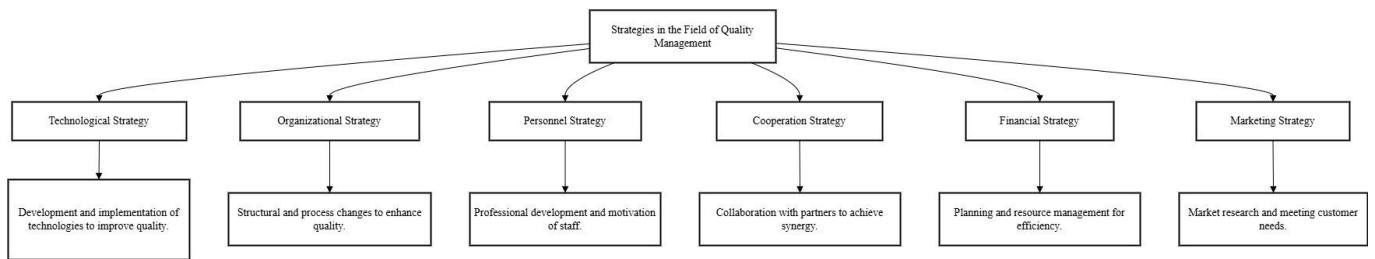

Figure 1. Strategies in the field of quality management

4) **Employee involvement** – delegation of authority to employees and their responsibility; active participation of staff in quality improvement processes (formulation of proposals) and decision-making;

5) **Staff training** – training and courses as an incentive to update knowledge and skills;

6) **Motivating employees** – providing incentive systems;

7) **Development of innovations** – development and implementation of new ideas and their evaluation, taking into account economic efficiency (payback) and impact on customers;

8) **Implementation of international quality standards** in the management system;

9. **Process management** – a set of different activities that ensure the result (see Table 2).

Table 2. Managing quality assurance processes

№	PROCESS	EXAMPLE
1	Digitalisation	Automation: quality control processes (monitoring and analysis of customer feedback) using artificial intelligence technologies; Information support: a system for collecting, processing, and transferring information between management levels
2	Quality control	Monitoring at various stages; compliance with requirements
3	Quality assurance	Quality assurance Material and technical support Quality parameters Implementation of technologies and methods for

		managing customer relationships; analysing customer data; use of analytics to identify customer needs and expectations; personalisation to create personalised products
4	Quality planning	Goal setting
5	Quality improvement	Use of technology: Lean and Six Sigma to optimise processes and reduce production costs; root cause analysis
6	Quality certification	Implementation of international quality standards (ISO 9001) to enter international markets
7	Quality culture	Training in the quality of training and development of employees' skills; incentivising and engaging staff; creating a culture of continuous improvement among employees[16] (Kaidzen)

Thus, the implementation of TQM implies for the manager (see Fig.2)

1. *Fulfilment of requirements* (total quality control (TQC));
2. *Organisation of processes through*: quality policy (QPolicy); quality planning (Qplanning); quality improvement (QI); quality assurance (QA).

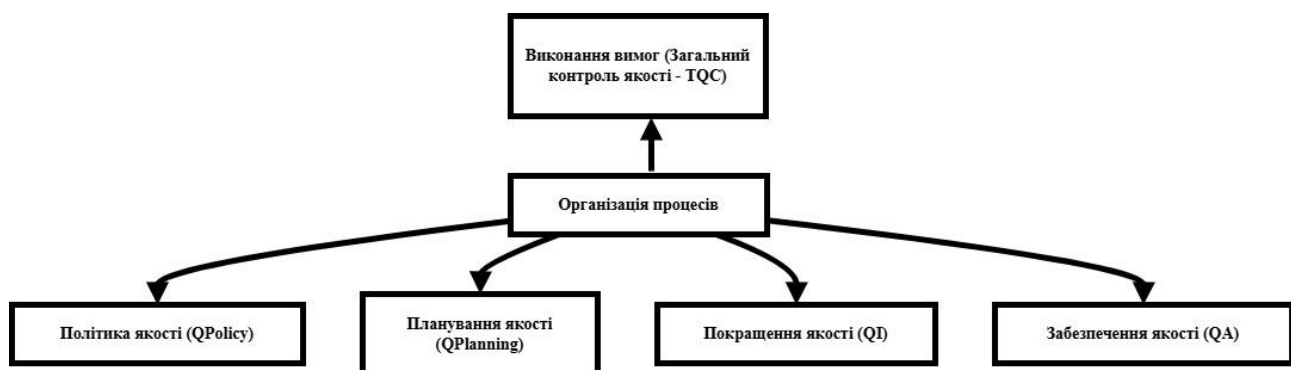

Figure 2. Implementation of TQM

Managers at all levels should organise effective quality management:

1. Macro-level of quality management - establishing the mission, idea, paradigm of the institution (formation of quality products or services); integration of quality standards into production processes; formation of a quality culture; creation of a management system and subsystems with a quality department;

2. The middle level of quality management is general management operations that organise effective interaction in production through: modelling activities (planning and forecasting of expected results); operational management (organisation, coordination); incentives (creation of reward systems; career development); feedback (internal and external audits).

3. The micro-level of quality management is a narrowly focused management activity aimed at formulating corrective measures; data analysis; organising employee training.

Conclusions of further research. Quality management is an important aspect of any organization that strives to achieve high competitiveness and customer satisfaction. Below are the conclusions and a look at the evolution of the quality management concept:

–quality management is a complex and multifaceted process that covers all aspects of an organization's activities. The key elements of quality management are the following: systematic approach – integration of quality into all processes and levels of the organization;

–involvement of all employees – responsibility for quality must be the responsibility of every employee;

– continuous improvement – a continuous process of improving processes and products; customer focus effective collection and analysis of customer feedback;

–standards and certificates – application of international quality standards;

–risk management: – identification, assessment, and management of risks;

–technologies and innovations – utilizing modern technologies to improve processes;

–quality culture – reating a culture of quality within the organization;

–monitoring and measurement – regular monitoring and measurement of quality indicators and benchmarking; training and development – ongoing training and development of employees;

–digitalization and automation – increased use of digital technologies and automation to improve quality management processes (this includes the introduction of cloud-based quality management systems, artificial intelligence and big data);

–sustainable development integrating – sustainability principles into quality management, including environmental and social aspects;

–globalisation – adapting quality management to global and local requirements;

–human capital –development investing in the training and development of employees to maintain high levels of quality;

–innovative methods and tools – sing innovative methods and tools for quality management, such as Lean Six Sigma, Agile and other process improvement methodologies;

–customer focus and personalization – increasing focus on customer centricity and personalisation of products and services (use data and analytics to better understand customer needs and tailor products accordingly);

– regulatory requirements and standards adapt to changes in regulatory requirements and quality standards.

These perspectives emphasise the importance of adaptation and innovation in quality management to ensure competitiveness and customer satisfaction in a rapidly changing world.

REFERENCES

1. Kuhn, T. The Structure of Scientific Revolutions. Available at: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kun_Tomas/Struktura_naukovykh_revoliutsii.pdf.
2. Toffler, A. The Third Wave. Available at: https://chtyvo.org.ua/authors/Toffler_Alvin/Tretia_Khvylya_vyd_2000/ [Accessed 13 December 2024].
3. Taylorism. Available at: <https://www.britannica.com/science/Taylorism> [Accessed 13 November 2024].
4. Taylor, F. W. 1911. The Principles of Scientific Management. New York: Harper & Brothers. Available at: <https://archive.org/details/principlesofscie00tayl> [Accessed 13 November 2024].
5. Shewhart, W. A. 1931. Economic Control of Quality of Manufactured Product. New York: D. Van Nostrand Company. Available at: <https://archive.org/details/economiccontrolo0000shew> [Accessed 13 November 2024].
6. Ford, H. 2012. My Life and Work: An Autobiography of Henry Ford. Internet Archive. Available at: <https://archive.org/details/mylifeworkautobi0000ford> [Accessed 13 November 2024].

7. Sureshchandar, G. S., Rajendran, C. and Anantharaman, R. N. 2001. Understanding Total Quality Management. *Total Quality Management & Business Excellence*, 12(8), pp.1053-1072. Available at: <https://www.tandfonline.com> [Accessed 13 November 2024].
8. Deming, W. E. 1975. On probability as a basis for action. *The American Statistician*, 29(4), pp.146-152. Available at: <https://www.deming.org> [Accessed 13 November 2024].
9. Juran, J.M. 1951. *Quality Control Handbook*. New York: McGraw-Hill. Available at: <https://archive.org/details/quality-control-handbook> [Accessed 13 November 2024].
10. Feigenbaum, A. V. 1983. *Total Quality Control*. McGraw-Hill. Available at: <https://archive.org/details/total-quality-control> [Accessed 13 November 2024].
11. Toyota Production System. Available at: <https://global.toyota/en/company/vision-and-philosophy/production-system/> [Accessed 13 November 2024].
12. ISO, Global Standards for Trusted Goods and Services. Available at: <https://www.iso.org/home.html> [Accessed 13 November 2024].
13. Bardadym, O. V. 2021. Rozvytok innovatsii: tsyfrova revoliutsiia [Development of Innovation: Digital Revolution]. *Innovative Methods in Science, Technology and Education*, pp.62-164. Available at: <https://eprints.cdu.edu.ua/4516/> [Accessed 13 November 2024].
14. Bardadym, O. V. 2021. Tsyfrova infrastruktura v Ukraini [Digital Infrastructure in Ukraine]. *Theoretical and Practical Research of Young Scientists*, 327-328.
15. Bardadym, O.V. 2021. Rol tsyfrovoy transformatsii osvity u pidhotovtsi vchyteliv pryrodnychoho napriamu [The role of digital transformation of education in the training of teachers of natural sciences]. *Bulletin of the B. Khmelnytskyi National University of Ukraine. Pedagogical Sciences*, 1, pp.101-107.
16. Bardadym, O. and Barboy, E. Japanese model of corporate governance culture and its secrets of long-term success and sustainability. Zenodo. Available at: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14454923> [Accessed 13 December 2024].

УДК 159.9.019.4:159.923.2(045)

РОЛЬ САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ДОСЯГНЕННІ ЖИТТЄВИХ ЦІЛЕЙ

Барчі Б.В., Петрич С.І.

THE ROLE OF SELF-REGULATION IN ACHIEVING LIFE GOALS

Barchi Beata, Petrych Stella

Стаття присвячена аналізу ролі саморегуляції у досягненні життєвих цілей. Було розглянуто основні теоретичні підходи до саморегуляції, її ключові елементи та вплив на успішність досягнення цілей. Окремо виділено роль мотивації та емоційної регуляції.

Ключові слова: саморегуляція, життєві цілі, мотивація, емоційна регуляція, стратегії досягнення.

This article explores the significance of self-regulation in achieving life goals, emphasizing its role in managing thoughts, emotions, and behaviors aligned with goal attainment. Drawing on psychological theories, it examines how individuals can harness self-regulation to maintain focus and motivation in the face of challenges. The paper highlights key elements such as emotional regulation, goal setting, and motivation, providing insight into their interconnectedness in the process of goal achievement. This research also considers strategies for improving self-regulation to enhance personal and professional success.

Key words: self-regulation, life goals, motivation, emotional regulation, achievement

ЗМІСТ

ПРИРОДНИЧІ ТА ТЕХНІЧНІ НАУКИ	
Максютова О. В., Демченко В. О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАУКИ ПРО ОПІР МАТЕРІАЛІВ	3
Деркач О.О. ІСТОРІЯ ПРАВА: РОЗВИТОК ПРАВОВИХ НОРМ І СИСТЕМ	10
Лепкий М.І., Ільтьо Г.Ф., Лужанська Т.Ю., Лета В.В. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	14
Мовчан К.М., Тряпідин В.О., Качур О.О. БІБЛІОТЕЧНИЙ ХАБ ЯК СУЧАСНИЙ ЦЕНТР СПІЛЬНОТИ: ОРГАНІЗАЦІЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	23
Турута О. В., Тіхонова Л. А. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ З ТОЧКИ ЗОРУ ЕВОЛЮЦІЙНО-СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ	29
Угрин А.М., Бокша Н.І., Садовнікова Т.М., Лозинська Т.А. ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО ВИШИВАЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ	39
ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ	
Бардадим О.В. МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ: ІСТОРІЯ, ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ, КАТЕГОРІЇ	47
Барчі Б.В., Петрич С.І. РОЛЬ САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ДОСЯГНЕННІ ЖИТТЄВИХ ЦІЛЕЙ	56
Гарапко В.І., Панченко О.Д., Гарапко Мар'яна СИНОНІМІЧНІ ВАРІАЦІЇ В ТЕРМІНАХ ІКТ У СФЕРІ ОСВІТИ	61
Гарнадь Л. О. ЧИТАЦЬКА АКТИВНІСТЬ. ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ «ХОРОБРЕ СЕРЦЕ» Л. ГАРНАДЬ ІЗ РОЗРОБЛЕНИМИ ЗАВДАННЯМИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	65
Грегірчак Д. Б., Задорожний І. І. ПРОБЛЕМА СУТНОСТІ ЛЮДИНИ У ВИМІРАХ СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОГО АНАЛІЗУ	76
Кісельова І. О. ЗАСТОСУВАННЯ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ	83
Микуліна А. К., Михайлова К. В. КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	89
Мочан Т. М., Василиків І. Б. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІА	95
Пальчук О. І. ПОДКАСТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ІННОВАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ	100
Петруняк Л.Б.	108

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ: ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ	
Русин Н.М., Черепаня Н.І., Бобрушко Н. СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї У РІЗНОБІЧНОМУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ-ДОШКІЛЬНИКА	112
Русин Н.М., Черепаня Н.І., Арделан Я. КАЗКОТЕРАПІЯ ТА ЛЯЛЬКОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОГО ДОШКІЛЬНИКА	119
Симонян В. В. ФОРМУВАННЯ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО СЛУХУ У ПРОЦЕСІ ВИКОНАВСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО	128
Черепаня Н. І., Русин Н. М. ПРИНЦИП ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ІНТЕГРОВАНОМУ НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ	138
Щербан Т. Д., Данканич А. А. НАВЧАННЯ ПРОГНОЗУВАННЮ РИЗИКІВ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	143
Щербан Т. Д., Долинай Т. Т. ЕМПАТІЯ У МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА	150
Щербан Т. Д., Самойлов О. С. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ПОКОЛІННЯ Z: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА	158
Щербан Т. Д., Хома П. П. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК ОСОБИСТІСНИХ ЗМІН СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ	165
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	
Бедевельський А. В., Мельник Д. В., Козик Я.Я. РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	173
Остап`юк Н.А., Климович Д.А. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИКИ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СИСТЕМУ КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА	177
Сарахман М.І. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ВІД КЛАСИКИ ДО СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	186
Стахурська С.В. СУЧАСНІ ТРЕНДИ В ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ: СТРАТЕГІЇ ДЛЯ УСПІШНОГО ПРОСУВАННЯ БРЕНДУ	190
Цвігун Ю.І. СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ: УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК	194
АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ	200

CONTENT

NATURAL AND TECHNICAL SCIENCES	
Maksyutova Olena, Demchenko Vitaliy HISTORICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF THE SCIENCE OF THE RESISTANCE OF MATERIALS	3
Derkach Oksana HISTORY OF LAW: DEVELOPMENT OF LEGAL NORMS AND SYSTEMS	10
Lepkiy Mykhajlo, Ilto Halyna, Luzsanska Tetyana, Leta Vasyl POLICY OF EDUCATIONAL ACCESSIBILITY IN HIGHER EDUCATION	14
Movchan Kateryna, Triapitsyn Vladyslav, Kachur Oleksandr LIBRARY HUB AS A MODERN COMMUNITY CENTER: ORGANIZATION, FUNCTIONS, AND DEVELOPMENT PROSPECTS	23
Turuta Olena, Tikhonova Lidiya FEATURES OF THE MODERN CONCEPT OF DEVELOPMENT FROM THE POINT OF VIEW OF THE EVOLUTIONARY-SYNERGETIC PARADIGM	29
Uhryn Anhelina, Boksha Nataliia, Sadovnikova Tetyana, Lozynska Tetiana CHARACTERISTICS OF MODERN EMBROIDERY EQUIPMENT IN THE TECHNOLOGY OF WOMEN'S CLOTHING MANUFACTURING	39
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES	
Bardadym Oleh QUALITY MANAGEMENT: HISTORY, CONCEPTS, PRINCIPLES, CATEGORIES	47
Barchi Beata, Petrych Stella THE ROLE OF SELF-REGULATION IN ACHIEVING LIFE GOALS	56
Harapko Vitaliia, Panchenko Oksana, Harapko Mariana SYNONYMOUS VARIATIONS IN ICT TERMS IN EDUCATION	61
Harnad Liudmyla READING ACTIVITY: USING THE FAIRY TALE "BRAVE HEART" BY L. HARNAD WITH DEVELOPED TASKS IN ENGLISH LESSONS	65
Hrehirchak Dmytro, Zadorozhnyi Ihor THE PROBLEM OF THE ESSENCE OF HUMAN IN THE MEASUREMENTS OF SOCIO-PHILOSOPHICAL ANALYSIS	76
Kiselyova Iryna APPLICATION OF SENSORY INTEGRATION TO CORRECT THE DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH AUTISM	83
Mykulina Antonina, Mikhailova Kateryna TEACHERS' SPEECH CULTURE AS A COMPONENT OF PEDAGOGICAL ACTIVITY	89
Mochan Tetiana, Vasylykiv Ivan FORMATION OF INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH MULTIMEDIA TOOLS	95
Palchuk Olena PODCASTS AS A TOOL FOR SUPPORTING UKRAINIAN EDUCATION IN WARTIME CONDITIONS: INNOVATIONS AND CHALLENGES	100

Petrunyak Lesya DEVELOPING PROFESSIONAL LANGUAGE COMPETENCE IN UKRAINIAN: APPROACHES AND METHODS	108
Rusyn Nadiya, Cherepania Nataliia, Bobrushko Nataliia SOCIAL PARTNERSHIP OF THE PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTION AND THE FAMILY IN VARIOUS PERSONALITY DEVELOPMENT OF THE PRESCHOOL CHILD	112
Rusyn Nadiya, Cherepania Nataliia, Ardelan Yana STORY THERAPY AND DOLL THERAPY AS AN INNOVATIVE APPROACH TO THE EDUCATION OF MODERN PRESCHOOL CHILDREN	119
Vitalii Symonian FORMATION OF THE DEVELOPMENT OF MUSICAL EAR IN THE PROCESS OF PERFORMING AND PEDAGOGICAL SKILLS OF HIGHER EDUCATION APPLICANTS IN THE SPECIALTY 025 MUSICAL ART	128
Cherepania Nataliia, Rusyn Nadiya THE PRINCIPLE OF ART-CREATIVE CONNECTION ART IN THE INTEGRATED EDUCATION OF PRE-SCHOOL CHILDREN	138
Shcherban Tetiana, Dankanych Andrii TRAINING IN RISK FORECASTING IN THE SYSTEM OF TRAINING MANAGERS IN WAR CONDITIONS	143
Shcherban Tetiana Dolynay Tyberiy EMPATHY IN MEDICAL PRACTICE: PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF DOCTOR-PATIENT INTERACTION	150
Shcherban Tetiana, Samoilov Oleksii SOCIALIZATION OF GENERATION Z: BENEFITS AND RISKS OF THE DIGITAL ENVIRONMENT	158
Shcherban Tetiana, Khoma Petro ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A FACTOR OF PERSONAL CHANGES OF MODERN STUDENTS	165
ECONOMIC SCIENCE	
Bedevelskyi Andrii, Melnyk Denys, Kozyk Yaroslav DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN THE CONDITIONS OF WAR	173
Ostapiuk Nataliia, Klymovych Diana RESEARCH ON THE METHODOLOGY OF AUDITING FINANCIAL INSTRUMENT OPERATIONS AND ITS IMPACT ON THE ENTERPRISE CONTROL SYSTEM	177
Sarakhman Mariia ECONOMIC THEORY FROM CLASSICS TO CONTEMPORARY TRENDS	186
Stakhurska Svitlana CURRENT TRENDS IN INTERNET MARKETING: STRATEGIES FOR SUCCESSFUL BRAND PROMOTION	190
Tsvihun Yurii RURAL TOURISM: ENTREPRENEURSHIP MANAGEMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT	194
COLLECTIVE OF THE AUTHORS	200

Науковий журнал

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»
№ 2(37), 2024**

Scientific journal

**International scientific journal
«EDUCATION AND SCIENCE»
№ 2(37), 2024**

Комп'ютерна верстка та коректура – Мовчан К.М.
Computer layout and correction – Movchan Kateryna

Підписано до друку 28.11.2024 р. Формат 60*84/8
Умовн. друк. арк. 25. Зам. № 88. Тираж 50 примірників

Signed for print 20.12.2022 р. Format 60*84/8
Convent. print. sheet. 25. Зам. № 88. Circulation 50 copies

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет, вул. Ужгородська, 26,
м. Мукачево, Закарпатська обл. 89600,

Тел./факс(03131)3-13-43,2-11-09.Е-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №4916 від 16.06.2015р.

Publishing address:

Mukachevo State University, Uzhgorodska str., 26 Mukachevo, Transcarpathian
region. 89600,

Tel. / Fax (03131)3-13-43, 2-11-09.Е-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

Certificate of inclusion a subject of a publishing business to the State Register of
Publishers,
manufacturers and distributors of publishing products DK №4916 FROM
16.06.2015

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ГУМАНІСТИЧНО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯНА ДЛУГОША
В МІСТІ ЧЕНСТОХОВІ (ПОЛЬЩА)**

**ISSN (print) 2617-0833
ISSN (online) 2617-0841**

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

**ПРИРОДНИЧІ ТА ТЕХНІЧНІ НАУКИ
ГУМАНІТАРНІ ТА СУСПІЛЬНІ НАУКИ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

Виходить два рази на рік

Випуск 2(37) 2024

МУКАЧЕВО-ЧЕНСТОХОВА

**MUKACHEVOSTATEUNIVERSITY (UKRAINE)
HUMANISTIC-NATURAL SCIENCES UNIVERSITY NAMED AFTER YANA
DLUHOSHA IN CZESTOCHOWA(POLAND)**

**ISSN (print) 2617-0833
ISSN (online) 2617-0841**

**International scientific journal
«EDUCATION AND SCIENCE»**

**NATURAL AND TECHNICAL SCIENCES
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
ECONOMIC SCIENCES**

Published twice a year

Issue 2(37) 2024

MUKACHEVO-CZĘSTOCHOWA

**Міжнародний науковий журнал
«ОСВІТА І НАУКА»**

*Заснований у 2006 році. Виходить двічі на рік.
Співзасновники та видавці журналу*

*Мукачівський державний університет (Україна)
Гуманістично-природничий університет ім. Яна
Длугоша в місті Ченстохові (Польща)*

*У 2018 році перереєстрований, Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ №23077-12917ПП*

Перереєстрований у 2024 році, ідентифікатор медіа R30-04572

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(Протокол №7 від 27.11. 2024 р.)

Головний редактор:

Щербан Тетяна Дмитрівна – доктор психологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України (Мукачево, Україна)

Заступники головного редактора:

Jerzy Piwowarski – Dr. hab., Prof. AJD (Ченстохова, Польща)

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Відповідальний секретар: **Мовчан Катерина Миколаївна** (Мукачево, Україна)

СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Розділ "Природничі та технічні науки"

Відповідальний редактор: Козарь Оксана Петрівна – доктор технічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Злотенко Б.М. – д-р т. н., професор (Київ, Україна)

Блецкан Д.І. – д-р фіз.-мат. н., професор (Ужгород, Україна)

Boguslaw Wozniak – Dr. Eng., Prof. (Лодзь, Польща)

Шаблій О. І. – д-р геогр. н., професор (Львів, Україна)

Yuriy Povstenko – Prof. Dr. hab. (Ченстохова, Польща)

Ravol Lizak – Prof. Ing, PhD (Ружонберог, Словацька Республіка)

Кабаций В.М. – к. фіз.-мат. н., доцент (Мукачево, Україна)

Смочко Н.М. – д-р. геогр. н, доцент (Мукачево, Україна)

Розділ "Гуманітарні та суспільні науки"

Відповідальний редактор: Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Попович Н.М. – д-р пед. н., професор (Мукачево, Україна)

Шандор Ф.Ф. – д-р філос. н., професор (Ужгород, Україна)

Оросова Рената – д-р філософії (Словацька Республіка)

Саболч Єва – д-р філософії, професор (Угорщина)

Beata Urbanowicz – Prof. hab. Dr., професор (Ченстохова, Польща)
Marzena Bogus – Dr. (Ченстохов, Польща)
Daniela Kukla – Dr., Prof. (Ченстохова, Польща)
Maryla Renat – Dr. (Ченстохова, Польща)
Максименко С.Д. – д-р психол. н, професор (Київ, Україна)
Ямчук Т.Ю. – к. психол. н. (Мукачево, Україна)
Швардак М.В. – д-р. пед. н., доцент (Мукачево, Україна)
Прокопович Л.С. – к. філол. н., доцент (Мукачево, Україна)
Малець О.О. – д-р і.н., професор (Мукачево, Україна)
Морська Л.І. – д-р пед. н., професор (Львів, Україна)

Розділ "Економічні науки"

Відповідальний редактор: Реслер Марина Василівна – доктор економічних наук, професор (Мукачево, Україна)

Члени редакційної колегії:

Пап В. В. – д-р екон. н., професор (Мукачево, Україна)
Боднар М.І. – д-р екон. н., професор (Київ, Україна)
Задорожний Зеновій-Михайло В. – д-р екон. н., професор (Тернопіль, Україна)
Куцик П.О. – к. екон. н., професор (Львів, Україна)
Maia Margvelashvili – PhD. prof. (Тбілісі, Грузія)
Peter Šoltés – PhD. doc. Senior research fellow (Братіслава, Словачька Республіка)
Gozora V.A. – PhD. Prof. (Братіслава, Словачька Республіка)
Jan Hron – Prof. Ing, DrSc. dr. h.c. (Прага, Чеська Республіка)
Teresa Martyniuk – PhD. Prof. (Сопот, Польська Республіка)
Robert Magda – PhD. Prof. (Геделле, Угорська Республіка)
Ровт Алекс – к. екон. н. (США)
Пітюлич М.І. – д-р екон. н., професор (Ужгород, Україна)
Дем'ян Я.Ю. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лизанець А.Г. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)
Лінтур І.В. – к. екон. н., доцент (Мукачево, Україна)

М 58

Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА» / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Гуманістично- природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові, 2024. Вип. 2(37). 177с.

УДК 37:001(051)-027.543-028.42"540*6"

Міжнародний науковий журнал "ОСВІТА І НАУКА" зареєстровано та проіндексовано в таких міжнародних наукометричних базах даних: *Index Copernicus, ResearchBib, SJIF/InnoSpace (Марокко), CiteFactor, Infobase Index (Індія), DRJI (Індія), Turkish Education Index, Global Impact Factor, Eurasian Scientific Journal Index, зареєстрований в Google Scholar.*

©Мукачівський державний університет, 2024
© Гуманістично-природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові (Польща), 2024

International scientific journal
«EDUCATION AND SCIENCE»
Founded in 2006. Published twice a year.
Co-founders of and publishers the journal: Mukachevo State University (Ukraine)
Humanistic-Natural Sciences University named after Yana Dluhoshha in
Czestochowa (Poland)

Re-registered in 2018, Certificate of state registration of printed mass media, KV №23077-12917PR

Registered in 2024, media identifier R30-04572

*Recommended for publication and dissemination through the Internet
by the Academic Council of Mukachevo State University
(Protocol No. 27.11 2024)*

Chief Editor:

Shcherban Tetyana – Doctor of Psychology, Professor. Honored Worker of Education of Ukraine (Mukachevo, Ukraine)

Deputies editor in chief:

Jerzy Piwowarski – Dr. hab., Prof. AJD (Częstochowa, Poland)

Hoblyk Volodymyr – Doctor of Economics, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Responsible secretary: *Movchan Kateryna* (Mukachevo, Ukraine)

EDITORIAL BOARD

Section "Natural and technical Sciences"

Responsible editor: *Kozar Oksana* – Doctor of Technical Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Members of the editorial board:

Zlotenko B.M. – Dr. Eng., Professor (Kyiv, Ukraine)

Bleckan D.I. – Dr. Eng., Professor (Uzhgorod, Ukraine)

Boguslaw Wozniak - Dr. Eng., Prof. (Lodz, Poland)

Shabli O.I. – Dr. of Geography, Professor (Lviv, Ukraine)

Yuriy Povstenko – Prof. Dr. hab. (Częstochowa, Poland)

Pavol Lizak – Prof. Ing, PhD (Ruzhonberog, Slovak Republic)

Kabatsiy V.M. – Ph. D in Physics and Mathematics, Docent (Mukachevo, Ukraine)

Smochko N.M. – Dr. of Geography (Mukachevo, Ukraine)

Section "Humanities and Social Sciences"

Responsible editor: *Telychko Natalia* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Members of the editorial board:

Popovich N.M. – Dr. of Ped. sc., Professor (Mukachevo, Ukraine)

Shandor F.F.– Dr. of Philosophy, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Orosova Renata – Dr. of Philosophy (Slovak Republic)

Sabolch Eve – Dr. of Philosophy, Professor (Hungary)

Beata Urbanowicz – Prof. hab. Dr., Professor (Częstochowa, Poland)

Marzena Bogus – Dr. (Częstochowa, Poland)

Daniela Kukla – Dr., Prof. (Częstochowa, Poland)
Maryla Renat – Dr. (Częstochowa, Poland)
Maksimenko S.D. – Dr. of Psychological sc., Professor (Kyiv, Ukraine) Yamchuk T.Yu. – Candidate in Psychological sc. (Mukachevo, Ukraine)
Schwardak M.V. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)
Prokopovich L.S. – Candidate in Philosophy., Docent (Mukachevo, Ukraine)
Malets O.O. – Doctor of History, Professor (Mukachevo, Ukraine)
Morsjka L.I. – Dr. of Ped. sc., Professor (Lviv, Ukraine)

Section "Economic Sciences"

Responsible editor: Resler Marina – Doctor of Economic Sciences, Professor (Mukachevo, Ukraine)

Members of the editorial board:

Pap V.V. – Doctor of Ec., Professor (Mukachevo, Ukraine)
Bodnar M.I. – Doctor of Ec., Professor (Kyiv, Ukraine)
Zadorozhny Zenoviy-Mykhailo V. – Doctor of Ec., Professor (Ternopil, Ukraine)
Kutsik P.O. – Candidate in Economics, Professor (Lviv, Ukraine)
Maya Margvelashvili – PhD. prof. (Tbilisi, Georgia)
Peter Šoltés – PhD. doc. Senior research fellow (Bratislava, Slovak Republic)
Gozora V.A. – PhD. Prof. (Bratislava, Slovak Republic)
Jan Hron – Prof. Ing, Dr Sc. dr. h.c. (Prague, Czech Republic)
Teresa Martyniuk – PhD. Prof. (Sopot, Republic of Poland)
Robert Magda – PhD. prof (Giedelle, Hungary Republic)
Rovt Alex – Candidate in Economics (USA)
Pityulich M.I. – Doctor of Ec., Professor (Uzhgorod, Ukraine)
Demyan Y.Yu. – Candidate in Economics, Docent (Mukachevo, Ukraine)
Lizanets A.G. – Candidate in Economics, Docent (Mukachevo, Ukraine)
Lintur I.V. – Candidate in Economics, Docent (Mukachevo, Ukraine)

International scientific journal «EDUCATION AND SCIENCE»/ ed. board: T.D. Shcherban (Ed. in Chief); Deputy Ch. Ed: Jerzy Piwowarski; V.V. Hoblyk. Mukachevo. – Częstochowa: MSU publ., Humanistic-Natural Sciences University named after Yana Dluhoshha in Czestochowa, 2024. Issue 2(37). 177p.

UDK 37:001(051)-027.543-028.42"540*6"

The previous name of the journal «Scientific Bulletin of Mukachevo State University», ISSN 2311-8164. The journal has been registered and indexed in such international scientometric catalogs and databases: *Index Copernicus*, *ResearchBib*, *SJIF/Inno-Space (Mapokko)*, *CiteFactor*, *Infobase Index (Індія)*, *DRJI (Індія)*, *Turkish Education Index*, *Global Impact Factor*, *Eurasian Scientific Journal Index*, *запечатований в Google Scholar*.

© Mukachevo State University, 2024
© Humanistic-Natural Sciences University named
after Yana Dluhoshha in Czestochowa (Poland), 2024